

Avlings- og kvalitetsprognoser for 2019

Det er i år tatt ut 97 prøver. Prøvene er tatt hos matpotetdyrkere i de distriktene som betyr mest for potetdyrkinga her i landet. Som tidligere år er det de respektive rådgivingsenhetene i Norsk Landbruksrådgiving som tar ut prøvene og de sammenstilles av HOFF SA. Prøvegravingene er utført i uke 35. Av de 97 prøvene er det tatt ut 10 prøver i Mandel, som omtales i et eget avsnitt.

Denne sesongen kan vi forvente lavere avling sammenlignet med i fjor, og variasjonene er større i landet enn tidligere år. Vatning virker ikke til å ha påvirket avlingsmengden noe særlig grad. Prognosa viser at det er en større andel av små knoller i år. Usikkerhetsmomentet vil som alltid være hvor mye plantene fortsetter å vokse, noe som i hovedsak er avhengig av ytre faktorer som klima, angrep av skadegjørere og næringstilgang.

Matkvaliteten er noe lavere i år. Av kvalitetsmessige utfordringer som noteres er det feil som skurv, misform og stengelrâte som dominerer, i tillegg til en del flassing som skyldes umodne knoller. Det blir også blir observert tørrrâte i enkelte prøver, noe som kan gjøre lagerkvaliteten usikker.

På Østlandet forventer vi lavere avlinger denne sesongen. Matkvaliteten er også lavere med skurv som dominerende feil. I Trøndelag forventer vi litt høyere avlinger med lik matkvalitet som i fjor. På Sør-Vestlandet er det noe lavere avlinger, og kvaliteten er lik som i fjor. I Troms forventer vi høyere avlinger i år, og matkvaliteten er litt lavere.

Prøvetakinga er utført slik at 2,5 m² er gravd opp på 4 forskjellige plasser hos hver produsent (tilsammen 10 m²). Målet er å velge ut 4 representative plasser i en åker hos hver produsent. I disse kriteriene ligger det visse begrensninger som gjør at vi ikke må stole for mye på de absolutte tallene som blir presentert i denne rapporten, men tallene gir en god pekepinn på hvor nivået vil ligge. Det er viktig å være klar over at de utregnede dekaravlingene som framkommer på denne måten alltid vil være høyere enn middelavlinga på samme tidspunkt for hele åkeren hvor bl.a. sprøytespor og kanteffekter reduserer avlinga. Det foretas en registrering av ytre matkvalitet. Hvert potetparti får en tallkode fra 1 - 5, der 5 er topp matkvalitet og 1 klassifiseres som avrens.

Rapporten gir først en kort oversikt over antall graveprøver som er tatt ut i forskjellige distrikt og i forskjellige sorter (tabell 1), og tidsrommet disse er utført (tabell 2). Tabell 3 viser avlinger og kvalitet i de feltene som er vannet og ikke. Tabell 4 gir en oversikt over totalavling, størrelsesfordeling og matkvalitet for hvert av distriktene, mens det i tabell 5 gis en oversikt over avling og størrelsesfordeling for hver sort, landet sett under ett. Tabellene 6 - 13 viser det samme fordelt på de ulike distriktene. Tabell 14 viser sammenfattede tall for Mandel. I tabellene 15 og 16 er det gjort en enkel beregning for å anslå totalt potetkvantum i Norge etter innhøsting i 2019. Denne beregningen er ikke eksakt, da det er benyttet fjorårets potetareal (som er det siste tilgjengelige), og prosentvis avling i forhold til tidligere år.

I noen sorter og distrikter er det tatt ut få prøver, som igjen fører til at avlingsprognosene i disse områdene blir usikre. Denne usikkerheten utjevner seg ved prøvegravinger i samme sort hos samme produsent gjennom flere år.

Halvor Alm
Fagsjef potet
HOFF SA

Tabell 1. Antall prøver fordelt på sorter og distrikter.

Sort	Tr.lag	Jæren	Solør/ Odal	Mjøs- omr.	Oslofjord- omr.	Romerike	M og R	Troms	Sum prøver
Nansen	2		2	2					6
Beate	2		4						6
Pimpernel	2		3		4				9
Asterix	6		8	8	11	3	2		38
Folva	2	3	5	2	1				13
Kerrs Pink		2		5					7
Gullauge								2	2
Fakse		2			2				4
Van Gogh								2	2
Mandel	2 ¹			7 ¹				1	10
Sum	16	7	22	24	18	3	2	5	97

¹Prøvene er tatt i Gudbrandsdalen (2), Østerdalen (5) og Oppdal (2)

Tabell 1 viser antall prøver som er tatt i forskjellige sorter i ulike distrikter. Det er tatt ut totalt 97 prøver. Det er tatt ut graveprøver i de matpotetsortene som er mest representative i de ulike distriktene.

Tabell 2. Tidsrom for uttak av graveprøvene.

Sort	Tr.lag	Jæren	Solør/ Odal	Mjøs- omr.	Oslofjord- omr.	Romerike	M og R	Troms
Nansen	27.07		29.08	29.08				
Beate	26.08		29.08					
Pimpernel	26.08		29.08		27.08			
Asterix	27.08		29.08	27.08	27.08	29.08	28.08	
Folva	26.08	27-28.08	29.08	-	27.08			
Kerrs Pink		26-28.08		27-29.08				
Gullauge								26.08
Fakse		27-28.08			26-27.08			
Van Gogh								26.08
Mandel	26.08			28-30.08				26.08

Dato for prøvegravingene vises i tabell 2. Prøvegravingene er utført i samme ukenummer som tidligere, og kan direkte sammenlignes med prognosene fra foregående år.

Tabell 3. Totalavling, salgbar avling og matpotetkvalitet sortert på vanning/ikke vanning. Alle sorter unntatt Mandel og alle distrikter unntatt Troms.

Behandling	Totalavling kg/daa	Salgbar avling > 40 mm	Matkvalitet	Antall
Vannet	4 167	3 303	4,4	39
Uvannet	4 035	3 020	4,2	27

Vatningsdata fra 66 av åkrene det er gravd i viser at det er vatnet i 39 av disse.

Avlingsnivået er i år kun ca. 100 kg/daa høyere på vannede arealer kontra uvannede. Matkvaliteten kan også virke noe bedre på de vannede arealene.

Tabell 4. Avling, størrelse og kvalitet i de ulike distriktene. Middel for alle sorter (unntatt Mandel).

Område	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Matkvalitet 1 - 5
Trøndelag						
2002 - 2015	3 718	19	30	39	10	4,4
2016	4 393	17	32	40	10	4,6
2017	3 501	30	35	32	3	4,6
2018	3 669	24	29 ²	40 ²	7	4,3
2019	4 056	22	44	29	5	4,4
Jæren						
2002 - 2015	4 122	12	35	38	16	4,3
2016	4 636	16	41	32	11	4,1
2017	4 591	17	39	35	9	4,2
2018	5 046	10	30	39	21	4,7
2019	4 754	11	30	39	20	4,4
Solør/Odal						
2002 - 2015	3 235	22	47	27	4	4,1
2016	4 413	12	45	36	7	4,4
2017	3 556	21	47	28	3	4,6
2018	3 825	22	44	31	3	4,2
2019	3 884	31	41	21	2	4,0
Mjøsomr.						
2002 - 2015	3 702	10	29	41	19	3,7
2016	4 347	8	36	30	25	4,4
2017	3 785	11	40	40	10	4,3
2018	3 725	8	41	30	22	3,9
2019	3 582	25	51	20	4	4,0
Oslofjordomr						
2002 - 2015	4 137	18	50	28	4	4,0
2016	4 280	17	56	25	2	4,4
2017	4 113	18	50	27	4	4,3
2018	4 629	15	52	28 ³	4 ³	4,5
2019	4 208	18	55	23	4	4,6
Romerike						
2012 - 2015	3 554	23	52	23	2	4,2
2016	4 496	14	44	36	6	4,3
2017	4 209	20	38	34	9	4,3
2018	3 568	18	49	31	1	4,3
2019	3 534	38	46	16	0	4,0
Møre og Romsdal						
2018	4 685	11	47	37	5	4,5
2019	4 795	10	42	37	11	4,5
Troms¹						
2006 - 2015	2 260	32	29	30	12	4,8
2016	2 921	26	51	24	0	5,0
2017	1 615	31	62	7	0	4,8
2018	1 910	29	52	19	0	4,8
2019	2 775	11	25	63	1	4,5

¹ Gulløye er sortert i fraksjonene (mm) <38, 38-42, 42-55 og >55.

² Halvparten av prøvene er sortert på 40-45 og 45-60.

³ Halvparten av prøvene er sortert på 50-65 og >65.

Vurdering av matkvalitet er en utvendig bedømmelse etter en skala fra 1 til 5. Vurderingen skjer etter at knollene er vasket. Hver rådgivingsenhet har vurdert sine prøver, slik at nivået kan relativt sett være noe ulikt i de forskjellige distriktene. Det kan også være forskjellige folk som vurderer kvaliteten fra år til år, slik at betydningen av små endringer i kvalitet fra et år til et annet bør ikke vektlegges mye. Skalaen fra 1 til 5 angir følgende kvaliteter:

1. Avrens.
2. Ikke matkvalitet. Over 50 % utsortering
3. Matkvalitet. Endel utsortering må til
4. God matkvalitet. Noen synlige feil
5. Topp matkvalitet. Ingen synlige feil.

I Trøndelag er avlingsnivået høyere sammenlignet med i fjor, og over gjennomsnittet for 2002-2015. Størrelsesfordelinga tyder på at det er noen flere små knoller i år enn i fjor, selv om det ble sortert på andre grenser da. Den ytre matkvaliteten er god og som gjennomsnittet for 2002-2015.

På Jæren er avlingsnivået høyt, men litt under i fjor som var et toppår. Avlingsnivået er godt over gjennomsnittet for 2002-2015. Knollfordelinga viser at knollstørrelsen er som i fjor, med en del store knoller. Den ytre matkvaliteten er god, men litt lavere enn i fjor.

I Solør/Odal-distriktet ligger avlingsnivået høyere enn både fjoråret og gjennomsnittet for 2002-15. Knollfordelinga viser at det er mye små knoller, så avlingsmengden skyldes nok høyt knollansett. Den ytre matkvaliteten er litt lavere enn i fjor.

I Mjøsområdet er avlingsnivået lavere enn både i fjor og gjennomsnittet for 2002-2015. Det registreres større spredning i de ulike prøvene i år enn noen gang tidligere. Knollfordelinga viser mye små knoller. Den ytre matpotetkvaliteten er som i fjor, og feil som drar kvaliteten ned er flassing, skurv og misform. Flassing skyldes nok umodne knoller.

I Oslofjordområdet ligger avlingsnivået betydelig lavere enn i fjor, og omtrent på gjennomsnittet for 2002-2015. Størrelsesfordelinga viser at det også her er en del små knoller. Den ytre matkvaliteten er høyere enn i fjor, og det er skurv og stengelrâte som drar kvaliteten ned. I tillegg observeres det endel tørrrâte i riset, som kan gjøre lagerkvaliteten dårlig om det går på knollene.

På Romerike ligger avlingsnivået omtrent som i fjor. Knollfordelinga viser at det er flere små knoller enn tidligere. Den ytre matkvaliteten litt lavere enn i fjor, og det er skurv, skallmisfarging og stengelrâte som drar kvaliteten ned. Skallmisfarging skyldes nok umodne knoller.

I Møre og Romsdal er det høyere forventet avling i år sammenlignet med i fjor. Det er også flere store knoller. Matkvaliteten er som i fjor, og det er skurv og grønt som drar ned.

I Troms er avlingsnivået betydelig høyere enn i fjor og gjennomsnittet for 2006-2015. Knollene er betydelig større i år enn i fjor. Den ytre matkvaliteten er litt lavere enn tidligere, og det er indre defekter som drar kvaliteten ned.

Tabell 5. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet for hver sort. Middeler for alle distrikter.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Matkvalitet 1 - 5
Nansen						
2018	4 130	15	38	34	14	3,7
2019	4 224	19	44	30	7	4,5
Beate						
2002 - 2015	3 537	25	42	27	6	4,0
2016	4 854	18	37	38	7	4,4
2017	3 151	30	41	28	1	4,6
2018	3 563	33	34	31	3	4,1
2019	3 808	26	48	25	1	3,3
Pimpernel						
2002 - 2015	3 024	26	43	28	4	4,3
2016	3 828	20	52	27	1	4,6
2017	2 798	38	46	14	1	4,8
2018	3 614	24	47	26	3	4,4
2019	3 081	31	50	16	2	4,5
Asterix						
2002 - 2015	3 883	15	42	35	8	4,1
2016	4 231	12	46	31	11	4,4
2017	3 914	17	47	32	4	4,4
2018	3 908	15	49	30	6	4,1
2019	3 822	22	52	21	4	4,3
Folva						
2003 - 2015	4 148	11	34	39	15	3,9
2016	4 871	10	40	37	14	4,2
2017	4 350	14	39	39	8	4,2
2018	5 029	14	38	36	12	4,5
2019	4 268	17	47	29	7	4,1
Kerrs Pink						
2002 - 2015	3 151	14	34	38	15	3,9
2016	3 881	11	35	34	20	4,5
2017	3 659	13	35	40	11	4,3
2018	3 689	10	34	32	24	3,9
2019	3 697	10	42	32	17	4,0
Gulløye ¹						
2006 - 2015	2 183	30	26	32	11	4,8
2016	2 738	20	34	46	0	5,0
2017	1 800	32	59	9	0	4,5
2018	1 595	41	44	15	0	5,0
2019	2 735	12	15	71	2	4,5
Fakse						
2010-15	4 687	14	35	39	12	4,3
2016	4 837	24	43	26	7	4,5
2017	4 865	19	41	32	9	4,3
2018	4 896	11	33	39	17	3,9
2019	5 553	8	29	43	20	4,5
Van Gogh						
2010-15	2 329	40	37	20	3	4,8
2016	3 105	30	66	4	0	5,0
2017	1 430	29	65	5	0	5,0
2018	2 225	20	58	22	0	4,5
2019	2 815	9	36	55	0	4,5

¹ Gulløye er sortert i fraksjonene (mm) <38, 38-42, 42-55 og >55mm.

Tabell 5 viser “Landsoversikten” for alle sortene, unntatt Mandel.

Det kan forventes lik eller høyere avling i Nansen, Beate, Kerrs Pink, Fakse, Gulløye og Van Gogh sammenlignet med 2018. I sortene Pimpernel, Asterix, og Folvae kan det forventes lavere avling enn i fjor.

Den ytre matpotetkvaliteten er jevnt over litt høyere enn i fjor. Av kvalitetsfeil som er dominerende er det vekstrelaterte skader som skurv, misform og skallmisfarging som dominerer. I tillegg observeres det noe stengelr te og t rr te i enkelte partier, spesielt i Oslofjordområdet.

I tabellene 6-14 er det vist detaljer for ulike sorter og distrikter.

TRØNDELAG

Tabell 6. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Trøndelag.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Beate						
2002 - 2015	3 957	23	33	34	11	4,3
2016	4 864	27	26	40	7	4,0
2017	2 922	37	17	46	0	4,5
2018	2 481	57	13 ¹	27 ¹	3	4,0
2019	3 518	28	44	26	1	3,5
Pimpernel						
2002 - 2015	3 113	29	30	37	4	4,4
2016	3 658	24	35	37	4	4,5
2017	2 846	58	28	14	0	4,7
2018	2 796	58	19 ¹	23 ¹	0	5,0
2019	3 002	34	42	23	1	4,0
Asterix						
2004 - 2015	3 972	17	32	42	8	4,4
2016	4 242	14	37	39	11	4,8
2017	3 806	22	42	32	4	4,8
2018	3 809	16	38 ¹	43 ¹	3	4,1
2019	4 002	23	49	25	3	4,8
Folva						
2004 - 2015	4 323	15	15	52	17	4,2
2016	5 046	8	31	44	17	4,5
2017	3 904	20	32	41	7	4,0
2018	4 770	22	13 ¹	59 ¹	6	5,0
2019	4 611	18	43	34	6	4,0
Nansen						
2018	3 779	16	39	37	8	3,5
2019	5 255	14	37	37	12	5,0

¹ Halvparten av prøvene er sorter på 40-45 og 45-60.

Nord- og Sør-Trøndelag er slått sammen til Trøndelag, men det er kun gravd prøver i gamle Nord-Trøndelag.

Tallene viser at vi i Trøndelag kan forvente høyere avling i alle sorter unntatt Folva. Størrelsesfordelinga viser en jevn fordeling med en tendens til noe mer små knoller enn gjennomsnittet for 2002-2015.

Den ytre matpotetkvaliteten er lavere i Beate, Pimpernel og Folva, og høyere i Asterix og Nansen.

JÆREN

Tabell 7. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Jæren.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Folva						
2003 - 2015	4 308	10	35	38	15	4,2
2016	4 955	12	40	35	13	4,0
2017	4 330	17	44	31	8	3,8
2018	5 153	13	34	36	17	5,0
2019	3 865	14	32	35	19	4,0
Kerrs Pink						
2006 - 2015	3 498	15	34	34	17	4,2
2016	3 709	16	44	32	8	4,0
2017	4 410	14	27	46	13	4,0
2018	4 496	11	30	38	21	4,5
2019	4 330	12	31	40	17	4,5
Fakse						
2010-15	4 615	14	32	40	14	4,3
2016	5 084	21	39	29	10	4,5
2017	5 165	19	43	30	7	5,0
2018	5 434	6	25	44	26	4,5
2019	5 630	8	28	41	22	4,7

Det kan forventes høyere avlinger i Fakse og lavere i Folva og Kerrs Pink denne sesongen. Knollfordelingen viser at det er omtrent som i fjor.

Den ytre matkvaliteten er bedre i Fakse, lik for Kerrs Pink og lavere for Folva sammenlignet med i fjor.

SOLØR/ODAL

Tabell 8. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Solør/Odal.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Beate						
2002 - 2015	3 129	29	46	22	3	4,1
2016	4 848	14	43	37	6	4,6
2017	3 228	28	48	22	2	4,6
2018	4 104	26	40	32	2	4,1
2019	3 954	37	46	17	1	4,1
Pimpernel						
2002 - 2015	2 716	31	54	15	1	4,4
2016	3 713	24	60	16	0	5,0
2017	2 815	29	47	22	2	4,8
2018	3 280	24	42	29	5	5,0
2019	2 878	47	44	8	0	4,7
Folva						
2004 - 2015	3 756	14	43	34	8	3,9
2016	4 652	9	41	43	7	4,4
2017	4 266	14	41	38	7	4,6
2018	4 646	19	44	34	3	4,0
2019	4 576	22	47	28	3	4,0
Asterix						
2004 - 2015	3 471	18	49	28	4	4,1
2016	4 200	10	44	36	11	3,9
2017	3 636	20	51	26	2	4,6
2018	3 528	21	45	30	3	3,9
2019	3 614	37	46	17	11	4,1
Nansen						
2018	3 320	26	50	23	1	4,5
2019	4 609	30	48	21	1	4,5

I Solør-Odal kan det forventes høyere avling i Nansen, omtrent lik i Asterix og Folva, og lavere i Beate og Pimpernel sammenlignet med i fjor. Knollfordelinga viser at det er en del mer små knoller, som betyr at det er mulig for god tilvekst. Mye tyder på det har vært et høyt ansett i dette området.

Den ytre matkvaliteten er omtrent som i fjor.

MJØSOMRÅDET

Tabell 9. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Hedemarken og Toten.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Laila						
2002 - 2013	3 952	7	23	45	26	3,6
2014	4 525	5	18	41	36	3,5
2015	2 875	9	35	35	21	4,0
2016	5 738	4	13	35	48	3,5
2017	4 451	6	27	36	30	3,5
2018	-	-	-	-	-	-
2019	-	-	-	-	-	-
Kerrs Pink						
2002 - 2015	3 160	11	30	42	16	3,7
2016	3 939	10	31	34	24	4,7
2017	3 408	13	39	38	11	4,3
2018	3 420	9	35	30	25	3,7
2019	3 444	8	47	28	17	3,8
Folva						
2003 - 2015	4 013	7	28	42	22	3,6
2016	4 965	8	35	23	34	3,5
2017	4 539	6	33	46	15	4,0
2018	5 142	9	55	17	19	4,5
2019	3 513	7	65	19	9	4,0
Asterix						
2004 - 2015	3 812	10	33	42	15	3,9
2016	4 216	9	44	28	19	4,5
2017	3 738	11	44	41	4	4,4
2018	3 432	7	44	31	17	3,9
2019	3 151	9	56	23	12	3,9
Nansen						
2018	4 545	4	27	38	31	4,5
2019	2 807	8	51	34	6	4,0

I Mjøsområdet forventer vi lavere avling i alle sorter sammenlignet med i fjor. Det er store variasjoner mellom prøvene. I dette området var det mange partier som ble satt seint. Bl.a. i ei prøve i Asterix ble det kun registrert 640 kg/daa i avling pga. sein setting. Knollfordelinga viser at det er en del mer små knoller enn tidligere. Det skyldes nok i hovedsak mye sein setting, men også høyt knollansett.

Den ytre matpotetkvaliteten er generelt noe lavere enn i fjor, og det er flassing, skurv og misform som drar kvaliteten ned. Flassing tyder på umodne knoller på dette tidspunktet.

OSLOFJORDOMRÅDET

Tabell 10. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Vestfold og Østfold.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 – 5
Asterix						
2002 - 2015	4 052	17	52	28	3	4,1
2016	4 210	16	57	24	3	4,4
2017	4 250	17	51	28	4	4,3
2018	4 609	17	59	22 ¹	2 ¹	4,6
2019	4 264	19	59	20	2	4,6
Folva						
2004 - 2015	4 672	13	40	36	10	3,7
2016	5 180	11	62	26	1	5,0
2017	5 339	8	38	48	6	4,0
2018	6 000	5	29	53 ¹	13 ¹	4,0
2019	4 355	13	59	26	1	5,0
Pimpernel						
2012 - 2015	3 414	22	59	18	1	4,4
2016	4 057	14	55	31	0	4,2
2017	2 854	30	65	5	0	4,8
2018	4 018	17	54	27 ¹	1 ¹	4,8
2019	3 244	24	56	16	4	4,8
Fakse						
2014 - 2015	5 064	16	44	34	7	4,5
2016	4 590	27	48	22	2	4,5
2017	4 565	19	38	34	10	3,5
2018	4 358	17	43	33	7	3,3
2019	5 753	10	34	44	13	4,0
Nansen						
2018	6 432	9	34	40	17	5,0
2019	-	-	-	-	-	-

¹ Halvparten av prøvene er sortert på 50-65 og >65.

Det er kun tatt én prøve i Folva og 2 prøver i Fakse.

Sammenlignet med i fjor kan det forventes lavere avling i Asterix, Pimpernel og Folva. I Fakse kan det forventes betydelig høyere avling. Knollfordelinga viser at det også her kan forventes noe flere små knoller.

Den ytre matkvaliteten er høyere enn i fjor, og det er skurv og stengelrâte som drar kvaliteten ned. I tillegg ble det observert tørrâte i riset i 9 av totalt 18 åkre, som kan føre til at lagerkvaliteten kan bli dårlig om det går på knollene.

ROMERIKE

Tabell 11. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Romerike.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Asterix						
2012 – 2015	3 554	23	52	23	2	4,2
2016	4 496	14	44	36	6	4,3
2017	4 209	20	38	34	9	4,3
2018	3 568	18	49	31	1	4,3
2019	3 534	38	46	16	0	4,0

På Romerike kan det forventes omtrent lik avling i år sammenlignet med i fjor og gjennomsnittet for 2012-2015. Knollfordelinga viser at det også her er flere små knoller enn tidligere.

Den ytre matkvaliteten er litt lavere enn tidligere år, og det er skurv, stengelrâte og skallmisfarging som drar kvaliteten ned. Skallmisfarging skyldes nok umodne knoller på dette tidspunktet.

MØRE OG ROMSDAL

Tabell 12. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Møre og Romsdal.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Asterix 2018	4 685	11	47	37	5	4,5
2019	4 795	10	42	37	11	4,5

Det er andre gang det tas prøver i Møre og Romsdal. I år kan det forventes høyere avling i dette området. Knollfordelinga viser noe mer store knoller enn i fjor.

Den ytre matkvaliteten er som i fjor, og det er skurv og grønt som drar ned.

TROMS

Tabell 13. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Troms.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Kvalitet 1 - 5
Gulløye¹						
2006 - 2015	2 183	30	26	32	11	4,8
2016	2 738	20	34	46	0	5,0
2017	1 800	32	59	9	0	4,5
2018	1 595	41	44	15	0	5,0
2019	2 735	12	15	71	2	4,5
Van Gogh						
2010 - 2015	2 329	41	38	21	3	4,8
2016	3 105	30	66	4	0	5,0
2017	1 430	29	65	5	0	5,0
2018	2 225	20	58	22	0	4,5
2019	2 815	9	36	55	0	4,5

¹ Gulløye er sortert i fraksjonene (mm) <38, 38-42, 42-55 og >55mm.

I Troms er avlingsnivået betydelig høyere i år sammenlignet med i fjor. Det er mye større andel av knollene i 50-60 mm fraksjonen for Van Gogh og 42-55 mm for Gulløye.

Den ytre matkvaliteten er som alltid meget god. Det ble funnet litt flatskurv og inder defekter på knollene.

Mandel

Tabell 14. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Mandel.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 25 g %	25-75 g %	75-120 g %	> 120 g %	Kvalitet 1 - 5
Mandel						
2016	2 843	8	55	28	9	4,3
2017	2 470	14	64	20	2	4,5
2018	2 746	14	63	20	3	4,1
2019	2 855	20	65	13	3	3,9

Merk sorteringsgrensene.

Det er tatt én prøve i Troms, tre prøver i Nord-Østerdal, to i Sør-Østerdal, to i Gudbrandsdalen og to på Oppdal.

Totalavlinga i år er høyere enn i fjor, og knollfordelinga viser at det er noe flere små knoller.

Matkvaliteten er lavere sammenlignet med i fjor, og det er skurv, grønt og flassing som drar kvaliteten ned. Flassing tyder på umodne knoller på dette tidspunktet.

AVLINGSPROGNOSE, TOTALT POTETKVANTUM

Tabell 15. Forventet mengde poteter i fylker og totalt. Totalt for alle sorter unntatt Mandel.

Område	Avling pr daa > 40 mm	Areal, daa ²	Kvantum, 1000 t
Trøndelag			
2002 - 2015	2 951	-	42,9
2016	3 636	13 244	48,1
2017	2 467	13 381	33,0
2018	2 772	12 249	33,9
2019	3 152	14 585*	46,0
Jæren			
2002 - 2015	3 635	-	33,1
2016	3 893	6 318	24,6
2017	3 824	6 436	24,6
2018	4 539	6 581	29,9
2019	4 254	5 526	23,5
Hedmark			
2002 - 2015	2 842	-	139,4
2016	3 839	45 744	175,6
2017	3 011	47 127	141,9
2018	3 119	47 472	148,1
2019	2 683	47 656	127,9
Oppland			
2002 - 2015	3 079	-	41,6
2016	4 172	9 520	39,2
2017	3 337	9 194	30,7
2018	3 473	9 442	32,8
2019	3 477	8 775	30,5
Oslofjordomr.			
2002 - 2015	3 408	-	77,4
2016	3 557	20 239	72,0
2017	3 376	20 515	69,3
2018	3 914	18 617	72,9
2019	3 456	19 059	65,9
Akershus/Oslo			
2012-2015	2 720	-	17,5
2016	3 864	5 731	22,1
2017	3 370	5 821	19,6
2018	2 910	5 554	16,2
2019	2 205	5 923	13,1
Møre og Romsdal			
2018	4 177	1 848	7,7
2019	4 308	1 856	8,0
Troms			
2006-2015	1 688	-	5,8
2016	2 173	2 861	6,2
2017	1 118	2 893	3,2
2018	1 360	2 810	3,8
2019	2 475	2 660	6,6

² Arealet er hentet fra SSB – produksjonstilskudd det foregående år.

Sum			
2002	3 061	<u>118 400</u> av totalt 151 200	362,4
2003	2 632	<u>118 200</u> av totalt 150 900	311,1
2004	3 484	<u>112 700</u> av totalt 143 600	392,6
2005	2 994	<u>110 800</u> av totalt 140 700	331,7
2006	3 127	<u>110 895</u> av totalt 136 446	346,7
2007	3 056	<u>112 943</u> av totalt 137 871	345,2
2008	3 353	<u>117 567</u> av totalt 143 175	394,2
2009	2 575	<u>117 645</u> av totalt 143 325	302,9
2010	2 902	<u>113 101</u> av totalt 137 650	328,2
2011	3 384	<u>108 622</u> av totalt 132 124	367,6
2012	2 940	<u>112 188</u> av totalt 128 923	329,8
2013	2 819	<u>110 486</u> av totalt 126 581	311,5
2014	3 438	<u>110 268</u> av totalt 126 071	379,1
2015	2 515	<u>108 342</u> av totalt 123 217	272,5
2016	3 723	<u>103 657</u> av totalt 118 238	385,9
2017	3 030	<u>105 367</u> av totalt 119 724	319,3
2018	3 306	<u>104 573</u> av totalt 116 546	345,7
2019	3 111	<u>106 040</u> av totalt 116 139	329,9

* Sør- og Nord-Trøndelag samlet

Tabell 15 gir en pekepinn på hvor stort totalt kvantum poteter som er til rådighet i disse distriktene. På grunn av mangel på tilgjengelige arealoppgaver er fjorårets arealer benyttet. Det forutsettes derfor et stabilt potetareal fra ett år til neste. De utregnede tallene kan derfor være usikre.

Totalt potetareal i 2018 var 116 139 daa, og dette var en liten nedgang sammenlignet med 2017. Det er i 2019 tatt prøver i områder som utgjør 106 040 daa av disse, og her forventer vi et salgbart (> 40 mm) potetkvantum på 330 tusen tonn.

Tabell 16. Forventet mengde, prosentvis sammenligning fra foregående år og fra gjennomsnittet av årene 2002-2018. Totalt for alle distrikter og sorter unntatt Mandel.

År	Kvantum, 1000 t	% fra foregående år	% fra gjennomsnitt
2002	362,4	-	-
2003	311,1	- 14,2	-
2004	392,6	+ 26,2	+16,6
2005	331,7	- 15,5	- 6,6
2006	346,7	+ 4,5	- 0,8
2007	345,2	- 0,4	- 1,1
2008	394,2	+ 14,2	+13,2
2009	302,9	- 23,2	- 14,6
2010	328,2	+ 8,4	- 5,8
2011	367,6	+ 12,0	+ 6,2
2012	329,8	- 11,5	- 5,3
2013	311,5	- 5,5	- 10,1
2014	379,1	+ 21,7	+ 10,3
2015	272,5	- 28,1	- 21,3
2016	385,9	+ 41,6	+ 20,1
2017	319,3	- 17,3	- 7,2
2018	345,7	+ 8,3	+ 0,9
2019	329,9	- 4,6	- 3,7

Ut fra avlingsprognosa i tabellen over forventer vi 4,6 % lavere avling i år sammenlignet med i fjor.

Sammenlignet med gjennomsnittet for 2002-2018 forventer vi 3,7 % lavere avlingsmengde denne sesongen.

Alt ovenstående forutsetter at det er satt omtrent likt areal i 2019 som det ble i 2018.